

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/26/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124308113
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:6124308113.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Lajoša a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Kataríny Krochtovej v sporovej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D., právne zastúpený: Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, IČO: 51 913 984, proti žalovanej: E. F. – E. E. G., E. E. H. G. XXXX/X, XXX XX I., J.: XX XXX XXX, o zaplatenie 1850,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9C/61/2024-110 z 27.02.2025 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 9C/61/2024-145 z 28.05.2025 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutých výrokoch IV. a VI.

II. Žalobcovi voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 9C/61/2024-110 z 27.02.2025 v spojení s opravným uznesením č. k. 9C/61/2024-145 z 28.05.2025 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že cit.:

„I. Pripúšťa upresnenie žaloby tak, že žalobca požaduje od žalovaného zaplatenie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 22.05.2022 do 22.05.2024.

II. Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 121,34 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne z tejto sumy od 17.02.2024 do zaplatenia.

III. Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 1728,66 € od 17.02.2024 do 21.05.2024.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1728,66 € spolu s úrokom z omeškania vo výške - 9,50% ročne zo sumy 1463,80 € od 22.05.2024 až do zaplatenia, - 9,25% ročne zo sumy 264,86 € od 27.06.2024 až do zaplatenia a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietla.

VI. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 86,88% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.“

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie dvoch rokov predchádzajúcich dňu podaniu žaloby z dôvodu zriadenia stavby – cesty prvej triedy na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu, ktorými sú pozemky G. K. A. L. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, vedené na LV č. XXX pre kat. úz. G. M. N. (ďalej aj „označené pozemky“), vychádzajúceho zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného J. O. J. v spojení so znaleckým úkonom č. X/XXXX ako jeho doplnením

(ďalej aj len „znalecký posudok“), ktorými znalec vyčíslil všeobecnú hodnotu výšky nájmu nehnuteľnosti za obdobie 2 rokov spätne spolu vo výške 1850 Eur.

3. Svoje rozhodnutie oprel o ust. § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 517 ods. 1 a 2, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) ako aj § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.“) a § 3d ods. 1 a ods. 5 písm. b) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

4. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že v žalobe označené pozemky sú katastrom nehnuteľností vedené ako zastavané plochy a nádvoria so spôsobom využívania označeným číslom XX, ktorý predstavuje pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba. Vlastníkom týchto nehnuteľností je žalobca, ktorý ich nadobudol na základe darovacej zmluvy, vklad do katastra nehnuteľností ktorej bol povolený 15.07.2019. Výzvou z 30.01.2024 žalobca vyzval správcu stavby, ktorý koná za žalovanú, na zaplatenie sumy 3 450 eur ako bezdôvodného obohatenia za obdobie dvoch rokov spätne. Na túto výzvu reagovala žalovaná listom z 11.04.2024, v ktorom uviedla, že na pozemkoch G. K. A. L. XXX/X P. XXX/X sa nachádza miestna cesta v správe obce, ktorej správu žalovaná nevykonáva, a že z ostatných pozemkov označených v žalobe nemá žiaden úžitok, nakoľko cesta I. triedy, ktorá na nich stojí je používaná dopravnou verejnosťou, užívanie týchto pozemkov jej vyplýva zo zákona, čo implikuje ich dobromyseľnosť pri ich užívaní s následkom vydržania vecného bremena. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca J. O. J. v spojení s jeho doplnením znaleckým úkonom č. X/XXXX zistil, že pokiaľ ide o pozemok G. K. L. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 225 m², ročné nájomné predstavuje 426,63 eur, pri pozemku G. K. A. L. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 20 m² je ročné nájomné 37,92 eur, pri pozemku G. K. A. L. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 232 m² je ročné nájomné 439,89 eur, a pri parcele G. K. L. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 12 m² predstavuje ročné nájomné sumu 22,75 eur. Z vyjadrenia označeného znalca z 30.01.2025 zistil, že hodnota nájmu za obdobie XX/XXXX P. XX/XXXX bola uvažovaná ako konštantná, t.j. nemenná, že pre celé úlohou vymedzené obdobie použil priemernú úrokovú mieru, vychádzajúc z výšky úrokových mier nefinančných spoločností s dohodnutou splatnosťou 1 až 5 rokov v zmysle štatistických údajov NBS, a že otázkou účelu nájmu sa nezaoberal vzhľadom na absenciu akejkoľvek právoplatne uzatvorenej zmluvy o nájme označených nehnuteľností.

5. Právne posudzujúc uplatnený nárok konštatoval, že stavbou cestnej komunikácie vo vlastníctve žalovanej táto užíva pozemok žalobcu, a preto je povinná vydať bezdôvodné obohatenie spočívajúce v tom, že úloha štátu – žalovanej, a to zabezpečenie dopravnej prepojenosti pre svojich obyvateľov je plnená stavbou na pozemku iného. Ak by si žalovaná túto povinnosť splnila obvyklým spôsobom, t. j. kúpou pozemku alebo jeho nájmom za účelom výstavby cesty, bolo by to u nej spojené so znížením aktív, ktoré žalovaná šetrí práve tým, že cesta v jej vlastníctve sa nachádza na pozemku žalobcu, čím u nej dochádza k bezdôvodnému obohateniu práve na úkor žalobcu. Nadväzne uzavrel, že výška bezdôvodného obohatenia určená znaleckým posudkom predstavuje pri parcele G. K. L. XXX/X sumu 426,63 eur/rok a pri parcele G. K. L. XXX/X sumu 439,89 eur/rok. Za čas 2 rokov tak ide o sumu 1733,04 eur (866,52 x 2), preto pri viazanosti žalobou priznal žalobcovi požadovanú sumu 1728,66 eur. Vo vzťahu k žalobou uplatnenému príslušenstvu konštatoval, že pre určenie výšky úrokov z omeškania je rozhodujúci deň omeškania a nie deň, od ktorého úroky z omeškania požaduje žalobca, čo znamená, že pokiaľ výzvou z 30.01.2024 si žalobca uplatnil u žalovaného bezdôvodné obohatenie za obdobie od 31.01.2022 do 30.01.2024, tak táto výzva sa môže týkať vo vzťahu k nároku uplatneného žalobou iba bezdôvodného obohatenia za obdobie od 22.05.2022 do 30.01.2024. Za toto obdobie tak súd prvej inštancie priznal úrok z omeškania 9,5 % ročne zo sumy 1 463,80 eur (uvedená suma predstavuje časť bezdôvodného obohatenia za tento časový úsek) od 22.05.2024 do zaplatenia, keďže ku dňu začiatku omeškania s touto časťou bezdôvodného obohatenia (17.02.2024) bola platná sadzba Európskej centrálnej banky 4,5 % ročne. Za zvyšné obdobie vzniku bezdôvodného obohatenia uplatneného žalobou vychádzal pri rozhodovaní o nároku na úrok z omeškania z § 563 OZ, na základe čoho zastal názor, že pokiaľ bola žaloba doručená 25.06.2024, dobrovoľne sa z nej malo plniť dňa 26.06.2024 a k omeškaniu žalovanej došlo od 27.06.2024. Preto žalovanú bolo možné zaviazat' na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 264,86 eur od 27.06.2024 do zaplatenia. Čiastočné zastavenie konania vychádzalo z čiastočného späťvzťatia žaloby týkajúceho sa pôvodne uplatneného

nároku na bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemkov G. K. A. L. XXX/X P. L. XXX/X, pričom žaloba bola zamietnutá len vo vzťahu k zvyšku týkajúceho sa príslušenstva uplatnenej pohľadávky.

6. Výrok o trovách konania oprel o § 255 ods. 1 a 2 CSP, ako aj § 262 ods. 1 CSP, majúc za to, že žalobca mal v konaní úspech v rozsahu istiny 1 728,66 eur, čo zo žalobou požadovaného nároku v sume 1850,- eur predstavuje 93,44 %. Úspech žalovaného potom činí 6,56% a čistý úspech žalobcu a tým aj jeho nárok na náhradu trov konania bol zistený v rozsahu 86,88 %, v ktorom súd prvej inštancie žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

7. Proti výrokom IV. a VI. označeného rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, a to z odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t. j. že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V jeho obsahu namietala, že s vyjadrením znalca bola oboznámená až na pojednávaní a že na stanovisko, ku ktorému jej mala byť daná možnosť vyjadriť sa prostredníctvom ňou obstaraného znalca, čo súd prvej inštancie neurobil. V súvislosti s obstaraním vyjadrenia (doplnenia) znalca namietala, že súd prvej inštancie vykonával dôkazy v prospech žalobcu bez toho, aby ich tento navrhol a že prostredníctvom svojej výzvy znalcovi položil sugestívnu otázku. V ďalšom bode odvolania namietla nevykonanie ňou navrhnutého dokazovania, konkrétne výsluchu znalca ako aj oboznámenia sa s darovacou zmluvou, ktorou nadobudol žalobca vlastníctvo k označeným pozemkom, v dôsledku čoho súd konal na základe dôkazov predložených žalobcom a dôkazov obstaraných súdom bez návrhu žalobcu a rozhodol v prospech žalobcu. Napokon namietala nevysořiadanie sa súdu prvej inštancie s otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, keď v rozsudku (v znení pred vydaním opravného uznesenia) označil za žalovaného len E. F., hoci všetky procesné úkony vykonával voči E. E. G., H. G. XXXX/X, XXX XX I.. Podľa žalovanej súd prvej inštancie prípad nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval ustanovenie § 3d ods. 1 a 5 cestného zákona, odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepresvedčivé a nedostatočné a súd prvej inštancie pochybil aj tým, že žalobcu nevyzval na odstránenie väd žaloby ohľadom identifikácie pasívne vecne legitímovaného subjektu v priebehu prvoinštančného konania. Na základe uvedeného žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Vo svojom vyjadrení zo 17.04.2025 sa žalobca nestotožnil s názorom žalovanej, že jej nebola daná možnosť procesnej obrany voči dôkazom doručeným jej krátkou cestou na pojednávaní t.j. k vyjadreniu znalca, keďže konajúci súd prvej inštancie poskytol sporovým stranám možnosť sa k tomuto dôkazu vyjadriť. K stanovisku žalovanej, že bez porady s odborníkom sa k danému dôkazu nemôže vyjadriť argumentoval, že z vyjadrenia znalca nevyplývajú žiadne nové skutočnosti, ktoré by nevyplývali už z podstaty znaleckého posudku, ktorým žalobca preukazoval uplatnený nárok a vo vzťahu, ku ktorému sa žalovaná vo svojom odpore vyjadřila výlučne tak, že nesúhlasí s rozsahom pozemkov zastavaných cestným telesom a že požaduje výpočet výšky nájomného osobitne pre každý rok, resp. za príslušnú časť roka a že žiada o predloženie celého znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného J. O. J., čomu bolo podaním z 09.10.2024 žalobcom vyhovené. Poukázal tiež na skutočnosť, že k návrhu na pokračovanie v konaní, ani k predloženému znaleckému posudku sa žalovaná ďalej nevyjadřovala, že za použitia § 209 ods. 2 CSP je predložený znalecký posudok potrebné považovať za znalecký posudok súdom ustanoveného znalca a že žalovaná mala dostať času na vypracovanie vlastného odborného posúdenia, ktoré by bolo spôsobilé spochybniť správnosť záverov dôkazov predložených žalobcom. Súd prvej inštancie bol podľa žalobcu oprávnený žiadať znalca o vysvetlenie za účelom objasnenia jeho záverov v nadväznosti na produkované námietky žalovanej k znaleckému posudku. Súčasne podľa neho nešlo o rozhodujúci dôkaz, a preto neovplyvnilo meritórne rozhodnutie vydané vo veci a tiež zvoleným postupom súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces a tým naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V ďalšom poukázal na to, že zo súdneho spisu nevyplýva návrh žalovanej na výsluch znalca, preto ňou prednesenú argumentáciu vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP je nutné považovať za bezpredmetnú. Za nepravdivé napokon označil aj tvrdenia žalovanej ohľadne pasívnej vecnej legitímácii, keď žalobca od samého začiatku označoval za pasívne vecne legitímovaný štát - E. F. a za subjekt, ktorý za štát koná označil E. E. G., čo bolo reflektované aj Okresným súdom Banská Bystrica v ním vydanom platobnom rozkaze z 24.06.2024. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalovanej bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podaných odvolaniach. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte namietaného porušenia práva na spravodlivý proces, nesprávnych skutkových zistení ako aj nesprávneho právneho posúdenia, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľke uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Pokiaľ ide o námietky voči odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolací súd v kontexte odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP prízvukuje, že v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), musia súdy v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, zaoberať sa najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov s tým, že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Civilný sporový poriadok v § 220 ods. 2 určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku ako i záväznú logickú štruktúru jeho odôvodnenia.

13. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom

vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd musí uviesť v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Pri zisťovaní skutkového stavu súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. (teraz § 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplývali ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 O.s.p., resp. teraz § 192 a 193 CSP.

14. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. h) CSP, t.j. že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi odvolací súd uvádza, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, obmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

15. V súdnej veci zistil súd prvej inštancie skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností prijal vecne správne právne závery. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, stotožňuje sa s nimi a v ďalšom na ne poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Skutočnosť, že odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu vyplýva z rozsudku ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, č. 20772/92. Na zvýraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku ako aj k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné.

16. Predmetom konania v späťvzatím nedotknutej časti bol nárok žalobcu ako vlastníka pozemkov G. K. A. L. XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 225 m² a č. XXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 232 m² na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu umiestnenia stavby na nich, ktorou v zmysle nesporných skutkových tvrdení sporových strán bola cesta I. triedy č. I/18, ktorá je v zmysle § 3d ods. 1 cestného zákona vo vlastníctve štátu, t.j. žalovaného. V priebehu sporu nebolo tvrdené ani preukazované, ani nevyšlo inak najavo, že by označená stavba bola vo vlastníctve iného subjektu, resp. že by išlo o stavbu, ohľadne ktorej osobitný predpis ustanovuje inak.

17. Zohľadňujúc uvedené, pokiaľ žalobca v súdnej veci označil za pasívne legitimovanú Slovenskú republiku a vo svojej žalobe, doručenej Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu s osobitnou právomocou v upomínacom konaní, označil za právnickú osobu, ktorá v danej veci za štát koná, E. E. G., H. G. XXXX/X, XXX XX I., J.: XX XXX XXX, postupoval správne a zákonne, pričom jeho postup bol v súlade s § 73 a § 135 CSP v spojení s § 3d ods. 5 písm. b) cestného zákona (obdobne porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/225/2017 z 19.06.2019). Z obsahu spisu ako aj z priebehu celého konania je nepochybné, že žalovaný subjekt, ktorým je štát, bol od počiatku žalobcom správne označený a súd prvej inštancie počas celého konania vykonával procesné úkony so žalobcom správne označenou právnickou osobou, oprávnenou vo veci s takýmto predmetom

konania štát zastupovať. Pochybenie v označení žalovanej strany v napadnutom rozsudku, v ktorom pôvodne vypadlo označenie tejto právnickej osoby, hoci jej sídlo aj IČO zostalo v ňom uvedené, bolo len zrejmom nesprávnosťou v jeho písomnom vyhotovení, ktoré súd prvej inštancie napravným predpokladaným spôsobom – opravným uznesením súdu prvej inštancie vydaným pod č. k. 9C/61/2024-145 z 28.05.2025. Vzhľadom na to je nutné odvolaciu argumentáciu o nesprávnom označení žalovanej strany v konaní žalobcom, považovať v súvislosti s odvolacím dôvodom v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP za neopodstatnenú.

18. K odvolacej námietke žalovanej, podľa ktorej nemala možnosť procesnej obrany voči dôkazom, ktoré jej boli predložené krátkou cestou na pojednávaní nariadenom (konkrétne k vyjadreniu znalca z 24.01.2025) odvolací súd konštatuje, že namietaný postup zvolený súdom prvej inštancie pri prejednaní veci zodpovedá obsahu a zmyslu § 188 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd vykonáva dôkazy na pojednávaní a vzhľadom na jeho doručenie žalovanej tiež § 208 ods. 2 CSP, aj keď išlo len o čiastkový úkon znalca, nie o znalecký posudok. Oboznámenie vysvetlení znalca na žalovanou vznesené výhrady na nariadenom pojednávaní, tak ako uvedené vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zaradenej do súdneho spisu, zodpovedá princípom ústnosti a priamosti civilného súdneho procesu, ako ich definuje Civilný sporový poriadok v článkoch 12 a 13 svojich základných princípov. Možno tiež súhlasiť s argumentom, že z vyjadrenia znalca z 24.01.2025 nevyplývajú iné závery než tie, ktoré vyplývali už zo znaleckého posudku L. X/XXXX Q. XX.XX.XXXX, a že jeho obsah je zameraný v zásade iba na ich vysvetlenie s ohľadom na výhrady prezentované voči znaleckému posudku žalovanou. Z obsahu výzvy súdu na jeho predloženie je zjavné, že práve nimi súd prvej inštancie odôvodnil svoju výzvu žalobcovi.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu, uvedeným postupom nemohlo dôjsť k porušeniu procesných práv žalovanej v takej miere, aby to zakladalo porušenie práva na spravodlivý súdny proces a teda ani k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Pre vyvodenie právnych záverov napadnutého rozsudku bolo totiž podstatné vyhodnotenie žalobcom do konania predloženého znaleckého posudku, ktorého písomné vyhotovenie bolo žalovanej riadne pred nariadeným termínom pojednávania doručené, s jeho obsahom sa mala možnosť oboznámiť ako aj namietať voči jeho záverom, čo aj učinila v podanom odpore proti platobnému rozkazu. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovanej o vykonávaní tohto dôkazu súdom prvej inštancie len na prospech žalobcu, pokiaľ ho ten vyzval na predloženie označeného vyjadrenia. Civilný sporový poriadok totiž obsahuje viaceré inštitúty umožňujúce súdu viesť konanie materiálne (por. napr. § 150 ods. 2 CSP), tak aby mal k dispozícii dostatočný podklad pre vynesenie spravodlivého rozhodnutia vo veci. Pre prijateľnosť záverov súdu prvej inštancie v tomto smere je podstatné, že žalovaná strana v priebehu celého konania neprodukovala žiadny relevantný dôkazný návrh, ktorý by zásadne spochybňoval závery žalujúcou stranou predloženého znaleckého posudku a jeho doplnenia, napríklad o neprijateľnosti predpokladu konštantnej výšky nájomného, či vo výpočte použitej hodnoty úrokovej miery požičaného kapitálu.

20. K odvolacej námietke žalovanej, že súd prvej inštancie nevyhovел žiadnemu z jej návrhov na vykonanie dokazovania, najmä návrhu na výsluch znalca a návrhu na predloženie darovacej zmluvy, ktorou nadobudol vlastnícke právo k označeným pozemkom odvolací súd konštatuje, že táto argumentácia obsahovo nemôže dopadať na odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ale na žalovanou v odvolaní neoznačený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Z obsahu zápisnice o pojednávaní ani z obsahu podaní žalovanej nevyplýva, že by do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania súdom prvej inštancie žalovaná navrhla vypočutie znalca. Súčasne možno súhlasiť so stanoviskom súdu prvej inštancie, že tvrdenia žalovanej o špekulatívnosti konania žalobcu pri prevode označených pozemkov do vlastníctva žalobcu a s tým súvisiaci návrh na oboznámenie darovacej zmluvy, ktorou ich žalobca získal do vlastníctva neboli ako prostriedky procesnej obrany žalovanou uplatnené včas, t.j. so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Žalovaná mohla tieto svoje tvrdenia a návrhy predniesť už v štádiu pred nariadením pojednávania, a to ako v odpore proti platobnému rozkazu tak aj v prípadnej reakcii voči návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní, ktorý ako vyjadrenie k námietkam predneseným v odpore proti platobnému rozkazu žalovanou je možné považovať za repliku k jej stanovisku voči uplatnenému žalobnému nároku. Pokiaľ tak žalovaná urobila až v priebehu pojednávania, súd prvej inštancie bol oprávnený neprihliadať na také prostriedky procesnej obrany, ktorých vykonanie by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, resp. vykonanie ďalších úkonov súdu (por. § 153 CSP). Je nepochybné, že zabezpečenie spornej darovacej zmluvy, a prípadne

aj výsluch znalca, ktorého znalecký posudok bol predložený do konania by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania. Dôvody neprihliadnutia na tieto, žalovanou uplatnené prostriedky procesnej obrany sú podrobne rozvedené súdom prvej inštancie vo všeobecnej aj v konkrétnej rovine na str. 6 a 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku (v rámci jeho bodu 6.), pričom podľa odvolacieho súdu dávajú bez potreby ich doplnenia dostatočnú odpoveď na žalovanou vznesenú odvolaciu námietku týkajúcu sa nevykonania ňou navrhovaných dôkazov. V ďalšom preto odvolací súd na tieto dôvody v podrobnostiach poukazuje.

21. Vzhľadom na žalovanou prezentovaný názor o nedostatočnosti a nepresvedčivosti odôvodnenia napadnutého rozsudku k jej ostatnej argumentácii prezentovanej v konaní odvolací súd dodáva, že ani skutočnosť, že stavba cesty prvej triedy nachádzajúca sa na označených pozemkoch je užívaná širokou verejnosťou nespôsobuje neopodstatnenosť žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného. Výkon vlastníckeho práva žalobcu k označeným pozemkom je obmedzený stavbou vo vlastníctve žalovanej, keď v dôsledku jej existencie zostalo žalobcovi iba holé vlastníctvo označených pozemkov, bez akejkolvek možnosti ich užívania a konkrétneho benefitu z ich vlastníctva. Naopak tento benefit získava žalovaná tým, že na pozemkoch žalobcu umiestnila stavbu účelovo slúžiacu k dosiahnutiu dopravnej dostupnosti svojho územia a jeho hospodárskemu a spoločenskému rozvoju bez toho, aby za možnosť užívania týchto pozemkov poskytla jeho vlastníčkovi primeranú finančnú náhradu. Pre určenie subjektu, ktorý sa na žalobcovi bezdôvodne obohacuje tak nie je právne významné, že ten, v prospech stavby koho bolo vlastnícke právo žalobcu obmedzené umožňuje jej následné užívanie vo svojom vlastníctve iným subjektom. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že tak žalovaná koná v zmysle § 6 ods. 1 cestného zákona, pretože aj keď existuje právny dôvod užívania ciest verejnosťou, nejde o titul, podľa ktorého by žalovanej a od nej odvodené aj verejnosti vzniklo oprávnenie, aby také plnenie zo strany tretej osoby (strpenie užívania jej majetku) bolo poskytované bezplatne. Pripustením opačnej možnosti by došlo k porušeniu základného princípu občianskoprávných vzťahov, spočívajúceho v rovnosti ich účastníkov (§ 2 ods. 2 OZ).

22. Ustanovenie § 451 OZ vyjadruje všeobecnú zásadu občianskeho práva, podľa ktorej sa nikto nesmie bezdôvodne obohacovať na úkor iného. Bezdôvodné obohatenie je chápané ako záväzok (§ 489 OZ), z ktorého vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil, a tomu, na ktorého úkor k obohateniu došlo, právo požadovať vydanie predmetu bezdôvodného obohatenia. O obohatenie ide vtedy, ak sa plnením niekomu dostalo majetkovej hodnoty vyjadrenej tým, že v jeho majetku došlo buď k zvýšeniu aktív (§ 451 ods. 2 OZ) alebo k zníženiu pasív (§ 454 OZ). Vecnou legitimáciou (či už aktívnou alebo pasívnou) je stav vyplývajúci z hmotného práva. Kto je v rámci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie pasívne legitimovaný, vyplýva z § 451 ods. 1 OZ; je ním ten, ktorého majetok sa na úkor druhého neoprávnene zväčšil alebo u ktorého nedošlo k zmenšeniu majetku, aj keď k tomu malo v súlade s právom dôjsť. Tak je tomu preto, že predpokladom zodpovednosti za získané bezdôvodné obohatenie, ktoré sa musí vydať, nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne vzniknutý stav obohatenia (presun majetkových hodnôt), ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Aktívne legitimovaným subjektom k uplatneniu práva na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 456 OZ) je ten, na ktorého úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané.

23. Aj v súdenom prípade sa žalovaná bezdôvodne obohatila aj napriek tomu, že nemá z pozemkov vo vlastníctve žalobcu zisk, lebo jej bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu vzniklo tým, že mu za užívanie pozemkov v jeho vlastníctve nezaplatila žiadnu náhradu, hoci pri normálnom slede udalostí, t. j. pri existencii právneho titulu na ich užívanie, by náhradu žalobcovi poskytovať musela, čím by sa jej majetkový stav znižoval. Majetkovú hodnotu totiž nezískava len ten, komu sa zvýšili aktíva alebo znížili pasíva, ale aj ten, komu sa neznížili aktíva, hoci by sa inak, ak by existoval právny titul na plnenie, majetkový stav zmenšil, pretože za prijímané plnenie (užívanie pozemkov) by musel poskytnúť náhradu (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/52/2009 z 31. januára 2011, ako aj na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS/237/09 z 16. decembra 2009, ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/225/2017 z 19.06.2019. Počas relevantného obdobia žalovaná pozemky žalobcu jednoznačne užívala bez náhrady, a to tým, že na nich postavila stavbu - cestu, ktorá je v jej vlastníctve, resp. v správe.

24. Argumentácia o špekulatívnosti uplatneného nároku z dôvodu, že žalobca si pri nadobudnutí vlastníctva pozemkov musel byť vedomý obmedzenia vlastníckeho práva stavbou cesty na nich stojacou, tak ako bola prezentovaná v priebehu konania (no nie v odvolaní) nie je podľa odvolacieho

súdu dostatočná pre odmietnutie súdnej ochrany žalobou uplatneného nároku, nakoľko v okolnostiach veci je nepochybné, že žalobca a predtým jeho právny predchodca, ktorý bol jeho rodičom sa so žalovanou opakovane usilovali dohodnúť na majetkovoprávnom vysporiadaní označených pozemkov, a k uplatneniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia pristúpili až potom, ako ich dlhodobé úsilie o riešenie situácie neprineslo v tomto smere žiaden relevantný výsledok.

25. Napokon vecne správne súd prvej inštancie posúdil aj argument žalovanej o vydržaní práva vecného bremena obmedzujúceho žalobcu ako vlastníka označených pozemkov v prospech žalovanej tým, že je povinný strieť umiestnenie tejto stavby cesty prvej triedy na označených pozemkoch, avšak tento svoj záver v napadnutom rozsudku bližšie nevysvetlil. Odvolací súd preto dopĺňa, že nevyhnutnou podmienkou vydržania vecného práva je (medzi iným) existencia právneho dôvodu, z ktorého subjekt so zreteľom na všetky okolnosti vyvodzuje a je v dobrej viere, že v určitom právnom vzťahu (v skutočnosti len domnelom) mu toto právo patrí. Oprávnený držiteľ práva musí byť „so zreteľom ku všetkým okolnostiam“ v dobrej viere, že jeho právo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo – to znamená, že držiteľ práva musí byť o tomto presvedčený, hoci v skutočnosti sa tak nestalo. Posúdenie, či držiteľ je v dobrej viere alebo nie je, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu takéto právo patrí. Je nutné zdôrazniť, že dobrá viera vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania, no toto vnútorné presvedčenie, že nekoná bezprávne sa navonok prejavuje jeho konkrétnym správaním, čo už ale predmetom dokazovania a posudzovania byť môže. Pokiaľ v súdenom prípade žalovaná „so zreteľom ku všetkým okolnostiam“ dobromyseľný vstup do držby takéhoto práva riadne netvrdila, t.j. neuvádzala k nemu konkrétne okolnosti svedčiace o takomto vstupe do držby, a ani ich nepreukazovala, t.j. neoznačila na ich preukázanie dôkazy, nemohlo pri nej právo z tvrdeného vecného bremena vzniknúť a z tohto titulu tak nemôže byť oprávnená k užívaniu označených pozemkov spôsobom akým toto užívanie realizuje. Dobrú vieru ohľadne práva užívať pozemky pod cestou nemožno bez ďalšieho odvodzovať od právnych predpisov zakladajúcich povinnosť správy predmetnej stavby cesty, uvedený predpis totiž nerieši vznik takéhoto vecného práva zo zákona, ani oprávnenie subjektu príslušného k jej správe na užívanie pozemku týmto spôsobom.

26. Nad rámec uvedeného odvolací súd poznamenáva, že usporiadanie vzájomných vzťahov strán sporu zriadením vecného bremena by bolo možné na základe iniciovania súdneho konania, ktorého predmetom by bolo usporiadanie vzťahov podľa § 135c OZ, v danom prípade je však predmetom konania vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnako na prípad nie je možná ani aplikácia zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 639/2004 Z. z. o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, lebo cesta postavená na pozemku žalobcu nie je vo vlastníctve žiadnej obce alebo vyššieho územného celku a nie je ani diaľnicou a prípustná nie je ani ich analogická aplikácia, lebo by ňou došlo k porušeniu vlastníckeho práva jednotlivca, (por. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/225/2017 z 19.06.2019).

27. Správne výroku I. napadnutého rozsudku zodpovedá aj vecne správny výrok II. o trovách konania. Súd prvej inštancie tento súvisiaci výrok síce neoprel o ust. § 256 CSP, napriek zohľadneniu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, pri ktorom možno v späťvzatím dotknutej časti hodnotiť žalujúcu stranu ako procesne zodpovednú za čiastočné zastavenie konania, avšak vecne správne vypočítal pomer úspechu a neúspechu oboch sporových strán a žalovanej opodstatnene uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 86,88%, do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov, ktoré bude vydané po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

28. Z už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS

251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalovanej, zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech jej odvolaniu, preto už na tomto mieste odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

29. Keďže odvolací súd nezistil naplnenie odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP, na základe ktorých odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanej, ktorá odvolacie konanie iniciovala, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odvolacom konaní bol totiž žalobca voči žalovanej plne procesne úspešný. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by nebolo dôvodné žalobcovi priznať náhradu odvolacích trov neboli v okolnostiach prípadu odvolacím súdom vzhliadnuté.

31. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady všetkých priznaných trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).